Radiosynoviorthese

In overleg met uw reumatoloog heeft u besloten een ontstoken gewricht te laten behandelen door middel van een inwendige bestraling (radiosynoviorthese). In deze folder leest u meer over deze behandeling.

Rijnstate

Neem altijd uw verzekeringsgegevens en identiteitsbewijs mee!

Gewrichtsontsteking

Een gewricht bestaat uit twee botdelen, waarvan de uiteinden zijn bekleed met een laagje kraakbeen. De botdelen zijn met elkaar verbonden door een gewrichtskapsel, versterkt met gewrichtsbanden. De binnenkant van het gewrichtskapsel is bekleed met slijmvlies. Dit produceert smeervloeistof en zorgt voor voeding van het gewrichtskraakbeen. Een gewrichtsontsteking ontstaat in dit slijmvlies. Hierdoor zwelt het op. Het gewricht wordt daardoor aan de buitenkant dikker en voelt warm aan. U krijgt pijn en kunt het gewricht minder gemakkelijk bewegen. Door een langdurige gewrichtsontsteking kan het gewrichtskapsel, kraakbeen en zelfs het bot onherstelbaar worden beschadigd.
Er zijn verschillende behandelmethodes om deze beschadiging te voorkomen.

Behandeling van gewrichtsontsteking

Als meerdere gewrichten gelijktijdig zijn ontstoken, is een bestraling niet meteen zinvol. U krijgt in dat geval medicijnen. Als deze niet het gewenste effect hebben, kunnen in de grotere gewrichten corticosteroïdinjecties (prednison) worden gegeven. Als de ontsteking dan nog blijft bestaan, kan radiosynoviorthese (injecties met radioactieve stof) een optie zijn. In principe kunnen alle ontstoken gewrichten hiermee worden behandeld. De meeste van deze injecties worden in het kniegewricht gegeven, maar deze behandeling is ook mogelijk voor enkels, ellebogen, schouders, polsen en heupen.

Behandeling met radiosynoviorthese

Bij een radiosynoviorthese wordt gebruik gemaakt van een radio-actieve stof (Yttrium, Renium of Erbium). Een kleine hoeveelheid van deze stof wordt in de gewrichtsholte gespoten. Kleine deeltjes van deze stof hechten zich vervolgens aan het slijmvlies en worden opgenomen in het ontstoken weefsel.

Daar zorgt de plaatselijke bestraling ervoor dat de ontsteking geleidelijk verdwijnt. Hierdoor krijgt het gewricht weer de kans om te herstellen en naar behoren te gaan functioneren.

De bestraling vindt alleen plaats in het ingespoten gewricht, dat hier verder geen hinder van ondervindt. De gebruikte radioactieve deeltjes hebben een korte levensduur. Na één week is er geen radioactiviteit meer in het gewricht aanwezig. De reststof wordt afgebroken en via de urine uit het lichaam verwijderd.

Tijdens de behandeling

Voor de behandeling in knie, heup of enkel wordt u drie dagen opgenomen op de afdeling Reumatologie. Voor de behandeling van gewrichten van de bovenste extremiteit hoeft u niet te worden opgenomen. De radiosynoviorthese vindt plaats op de afdeling Radiodiagnostiek. De radioloog verwijdert eerst met een dun naaldje zoveel mogelijk overtollig gewrichtsvloeistof uit uw ontstoken gewricht. Dit gebeurt onder röntgendoorlichting of onder begeleiding van echografie. Dit is om er zeker van te zijn dat de naald zich goed in het gewricht bevindt. Daarna wordt via dezelfde naald de radioactieve stof in het gewricht gespoten. Het naaldje wordt verwijderd. Om de radio-actieve deeltjes over het gehele gewricht te verspreiden wordt het gewricht enkele keren doorbewogen. U krijgt een verband om het gewricht, zodat het gedurende drie dagen volledig rust krijgt. De behandeling doet over het algemeen geen pijn.

Een dag na het geven van de injectie wordt op de afdeling Nucleaire Geneeskunde een foto gemaakt van het behandelde gewricht. Hierdoor kan de verdeling van de radio-actieve stof worden beoordeeld.

Bijwerkingen

- Bij één tot twee procent van de patiënten kan er een tijdelijke opleving van de gewrichtsontsteking ontstaan. Dit duurt slecht één tot twee dagen en is goed te behandelen met extra pijnstillers en door ijspakkingen op het gewricht te leggen.
- Het weglekken van de radio-actieve deeltjes vanuit het gewricht komt nauwelijks voor. Bij botsing van de radio-actieve deeltjes tegen het ontstekingsweefsel ontstaat een straling die te vergelijken is met röntgenstraling. Deze straling komt buiten het gewricht en geeft een te verwaarlozen stralingsbelasting van het lichaam. Deze is vergelijkbaar met de straling die ontstaat bij het maken van een röntgenfoto van de nieren of darmen.
- Er is inmiddels al jarenlange ervaring met deze behandeling zonder dat er bijwerkingen op lange termijn zijn voorgekomen.

Effect van de behandeling

Na drie dagen rust mag u het behandelde gewricht weer gaan gebruiken. Het gewricht kan in het begin nog wat stram zijn, maar al snel kunt u het weer normaal bewegen en gebruiken. Gedurende een week na de bestraling moet u het nog wel rustig aan doen en overmatige belasting vermijden. Geleidelijk aan nemen de ontstekingsverschijnselen af en verdwijnt de gewrichtsontsteking, meestal binnen drie maanden na de bestraling. Bij een enkele patiënt duurt het zes maanden tot het eindresultaat wordt bereikt. Als het resultaat tegenvalt of de gewrichtsontsteking terugkomt, kan het raadzaam zijn om nogmaals een radiosynoviorthese uit te voeren. In het algemeen is dit pas zinvol zes maanden na de eerste injectie.

Bij vijftig tot zeventig procent van de patiënten is het effect van de behandeling goed tot uitstekend. Als het gewricht door eerdere ontstekingen al beschadigd was of er eerder operatie(s) aan het gewricht zijn geweest, zijn

de effecten van de bestraling minder succesvol.

Bij ernstige gewrichtsbeschadiging wordt deze bestraling afgeraden omdat het effect dan vaak slecht is.

Gebruik bij zwangerschap

Als u zwanger bent of borstvoeding geeft, komt u niet in aanmerking voor deze behandeling.

Gang van zaken

Uw reumatoloog stuurt de aanvraag voor de behandeling naar de afdeling Nucleaire Geneeskunde. Samen met een medewerker van de afdeling Opnameplanning bepaalt een nucleair geneeskundige wanneer u voor deze behandeling wordt opgenomen. U krijgt ruim van tevoren bericht wat deze datum is.

Afmelden

De radioactieve stof wordt speciaal voor uw behandeling gemaakt en besteld in het buitenland. Als u zich niet aan de gemaakte afspraak voor de behandeling kunt houden, wilt u dit dan zo snel mogelijk (telefonisch) doorgeven aan de afdeling Opnameplanning. Wij annuleren dan de bestelling van de radioactieve stof.

Vragen

Heeft u na het lezen van de folder nog vragen? Uw behandelend arts beantwoordt deze graag.

Contact

Polikliniek Reumatologie
Rijnstate Velp
President Kennedylaan 100
6883 AZ Velp
088 - 005 5400

Bij Rijnstate kunt u telefonisch en voor de meeste specialismen via www.rijnstate.nl uw afspraak maken.

Rijnstate
Postbus 9555
6800 TA Arnhem
T 088 - 005 8888
E info@rijnstate.nl
www.rijnstate.nl

Ziekenhuislocaties
Arnhem
Zevenaar
Velp
Dieren
Arnhem-Zuid

006250/2012-05 Uitgave: Afdeling Marketing & Communicatie Rijnstate, 2012